

Onpartydigh

V E R H A E L

67

V A N

Sommige merkwaerdige voorvallen in het leven

V A N

A R T H U R ,

G R A E F van

T O R R I N G T O N :

M I T S G A D E R S

Eenige Aenmerkingen over deffelfs
proces en ontslaginge.

Gedrukt nae de Cope tot Londen. By Jo-
hannis Aelberts, Boekverkoper by 't Hof, 1691.

46 Onpartydigh VERHAEL van ... voorvallen in het leven
van Arthur, Graef van Torrington. After London: Aelberts,
1691. 4to. 30 pp. Stitched. 25.00

Arthur Herbert, Earl of Torrington, was appointed First
Lord of the Admiralty in 1689. He failed to meet the
French fleet in June 1691. The work reports an inquiry
into his actions. He was subsequently court-martialed.

HET L E V E N

Van den GRAEF van

TORRINGTON.

DAer kan niet wesen in de gehele loop vande natuure, om generalyk te spreken, onsekerder of ongestadiger zyn, dan de fortuynen van een groot Man. Derhalven isser ook reden genoeg, om die openhertige wensch van seker goet Man, hier inne bestaende, *Gedt helpe de arme Koningen*, voor goet te keuren; want indien haer aengeselde Ministers geduyrig sulck een gewigte van besigheden op haer schouders hebben, en so der selver sukses so wytelchtich en onseker is; mitsgaders soo de Vorst t'aldermeest moet aangemerkt worden, wegens de ongelucken of *crimenen* van die geene die hy employeert, soo heeft hy sekerlyk sulken beswaerden leven, dat hy eerder beklaegt dan benydt behoort te worden. Maer het beste is, dat de wisselvallige fortuyn eenmael weder verandert, van tien reysen geen eens, of sy volherdt wegens haer natuurlyke ongestadicheyt niet lang in deselve gedaente, mer sy lacht ons wel weder eens soo vriendelyk als te vooren toe, en dan die geene die der selver gunstelingen zyn, zyn het dan ook van alle de werelt; dan vermeeynt het gemeene Volk dat *God* deselve liet heeft, vermits het selve dog de goede fortuyn bemint, so als een jong Philosoph ons verhaelt, en't is seker dat het selve sulks ook doet: Het meeste gedeelte van de Menschen besitten ietwes van de Turkische Religie en Politie; indien een Man voorspoedig is, soo is hy in haer ooggen een braet Man, en hy verdient verheffinge, indien hy het niet is, soo is hy de grootste Schelm van de werelt, en hy verdient gestraft te worden. Dus om alles tot ons point te brengen, wy hebben t' sedert weynig dagen de naem van een seker groot Man niet kunnen hooren

noemen, als met een vloek of twee vergefſchaft gaende, of ten minſten met een hertige wenſch om een eynde van hem te ſien; daer alſnu vermits hy onſchuldig is verklaert, van 't geene waer mede hy beſchuldigt was; ſo iſſer niet een Conſyhuys, of het is vol van ſijn onſchuldigers en voorſtanders, en een ieder is gereet om hem ſoo veel civiliteyt en complimenten te bewyſen, als de Schepen in ſijn triumphante wederkeering naer *London* gedaen hebben. Soo datter niet-wes baerblykelyker is als dat, dat ſoo ſijn nootlot anders als ſoo voorſpoedig geweest was, ſoo ſoude ſommige van die Perſonen ſoo wel als eenige andere voorheenen; haer hoofden opgeſteeken hebben, als ſy rontſom ſijn Schavot geſtaen ſouden hebben. Heel wel gelykende naer dat vermaeckelyke verhael van dien ouden *Romyſyn*; ik meyn dat 't welk *Julianus* ons geeft van dien grooten gunſteling *Sejanus*; als den ſelven viel ſoo veel te gelyk al de woede van het Volk agter hem, of liever op hem; daer anders als hy ſucces in ſijn onderneminge gehad hadde,

Haec ipſa Sejanum diceret hora Auguſtum.

Eenigſints gelykende naer d'omkeeringe die wy beſpeurt hebben in dit ons geval: Sop dat men naer dat alles moet bekennen, dat ſodanige kleyné genegenheden als die zijn, eeniglyk het geringe en ongeladige gemeene Volk (het zy dan dat het ſelve het grootte of kleynſte gedeelte komt uyt te maeken) betreffen; terwijl een Man van opregte waerdicheyt, onverſaegt en onbeweechelyk ſtaet als hy in gevaer is, en naer dat hy een ſtil en ſober oordeel over perſoon en ſaeken gevult heeft, nimmermeer door de vreemde omſtandicheden ontrent het weſen van de ſaeken, die daer naer ſouden mogen gebeuren, komt te veranderen.

Indien deſe bedenkingen in eenigen anderen deele dan tot d'inleydinge van het leven van Mylord *Torrington* waen ter neder geſtelt, ſoo meen ik egter dat deſelve ſoo natuurlyk op het ſelve ſubject gepaſt zijn, dat iemant evenwel ſoude gegift hebben, datſe ten dien propoſte opgeſtelt waren: maer wy moeten het Voorhof laten ophouwen, en den Leſer binnen in 't Huys brengen: waer inne wy trachten ſullen den ſelven te tonen, wat datter waerdigs voor hem, of ons in is; ieder vertrek, kelder, en byſonderen hoek, ſullen wy niet trachten.

ten te passeren, sonder de merkwaardige en aensienlyke gedeelten van dien te beschouwen. Ik ben van voornemen om den selven van alle de meest merkwaardigste en notabelste voorvallen in het leven van Mylord *Torrington* te berigten, verbyggaende de geringe omstandigheden die onse notitie niet waardig zijn, specyallyk om dat wy stoffe genoeg hebben die van sodanige natuúr is, datse niet mankeren sal; om aen den nieuwsgierigen Leser seer aengenaem en welgevallig te zijn.

Het Geslacht waer uyt den selven sijn oorsprong heeft was aensienlyk, indien niet adelyk, en het hadt eenigen staet die daer naer strekte, als hebbende desselfs toepassingh op secker Lord die deselve naem hadt. Wat fortuyn sijn andere Broeders gehadt hebben, is soo veel ons voornemen niet te onderzoeken, gelijk ook niet eenige ongelukkige omstandigheden, dewelke een nauwer verhael vereytschen. De daden van sijn eygen leven zyn alleenelyk ons onmiddelyk oogmerk. Laet het derhalven ons genoeg zyn, dat de weg die hy gekoelen heeft om sijn fortuyn te maeken, en die met sijn gemoedt wel overeenquam, was het Zeemanschap, 't welk soo veel dappere Mannen tot eere en staeten verheven heeft: en tot welke het schijnt dat hy een meer bysondere genegentheyt hadt, dan tot eenige andere maniere van leven.

Tot opvolging van welk voornemen, soo verkreeg hy door de gunste van den doemaligen Hertog van *York*: (Die een meer dan ordinare genegentheyt aen hem bewees; en dewelke hy ook tot de saek van de *Tess* toe gelijk alle sijn andere Vrienden gediensig was:) sijn begeerte: Ende naer dat hy d'eerste lessen van dat beroep onder ervaren Leermeesters ontfangen hadt; soo verkreeg hy selfs mede een Commissie. En d'eerste die hy bequam, soo ik my niet bedriege, was het Schip de *Pembroke* om een Togt naer de *Strætte* doen; want 't is aldaer dat ik het eerste gewag van Capiteyn *Herbert* op het Tonneel van dappere daden kan vinden, op het welk hy vervolgens soo lange gecompareert, en soo dikwils en soo heet geengageert is geweest, dat het blijkt dat hy reden heeft, om sig meer op sijne diensien tot betuyging van sijn moedt te kunnen beroepen, als dat hy by sijne beschuldigers aengeklaegt behoorde te worden. 't Was in of ontrent het begin van de Maendt *Maert*, of in het eynde van *February* Anno 1667. als hy hem selfe aldaer tegen een *Zeelander* signalcerde,

alsoo wy in diertijt in Oorlog met *Hollandt* waeren, het verhael van welke daet, als de publiکه tydingen doen mede gebragt hebben, sullen wy in die maniere als 't meest onpartijdig en waerachtig sijnde, foodanig als het doen op foodanige tedere subject overgebrift is geworden, alhier ter neder stellen, want in diervoegen sullen wy tonen dat wy de daden van foodanigen natuыр buyten flatterye of afgunst komen te verhalen.

Onse brieven dan van *Cadix* doemaels gedateert in *Maert*, gaven ons een verhael: *Das Capiteyn Herbert doen met het Schip de Pembroke, in die Haven lagh, sijnde nieuwelijcs daer ingekomen van een versch gevegt met een Zeeuws Oorlogh Schip van 34. stukken en 180. man, met het welke hy eenige dagen te voren in 't gesigt van die Baey gevogien hadt, van des achtermiddaghten twee nyren, tot dat de nacht haer hadt gescheyden. Het Fregat de Pembroke dien ganschen nacht over een ligt voor den Zeelander opsteeckende, en den naesten morgen, boven windt van den selven sijnde daedt een schoot, en seyde by de windt op, om hem weder in 't gevegt te trecken; maer den Zeelander de radst in 't zejlen sijnde, sette het eens of tweemaal voor de windt en hem voorby, alle verder gevegt vermydende; 'twelk het Fregat siehde en vreesende te lywaerdt van de Haven door een vruchteloos vervolghen te sullen geraeken, de windt doemaels sterk nyt den Oosten waeyende, quam weder voor de Baey, wes halven het den Zeelander aen geen vertrouwen ontbrak, om daer over als een teeken van sijn Victorie te pochen. Het Fregat sigh 't sedert aen Landt geset hebbende, om sijn selven schoot te masken en te smeeren, soo daedt den Zeelander verscheide uyt dagingen, maer stak weder in Zee, eer dat het Fregat konde vaerdigh sijn. Gisteren morgen den Zeelander weder in komende als het Fregat vaerdigh was, soo seyde het selve nyt om hem te gemoot te gaen, en passerde hem vsmael de dight van een pistool schoot, tot dat de Zeelander dan dienft al te heet ruindende, de Baey in seyde nae dat hy langen tijdt door het Fregat vervolgt was, 't welk onbequaem sijnde om den selven in te haeten, sijn voorbeschut losse, en weder in Zee stak, den Zeelander sijn uyt dagingh met een vriendelijke lossingh van drie stukken te lywaerdt doende, dogh vondi genaetsaemst het echter weder in de Baey te setten, alwaer hy tot een teeken van overwinninge, al sijn geschut losse, latende de Pembroke hem te vergeefst tot de naestvolgende morgen in See blijven inwachien. De Capiteyn van het Zeeuwschep naederhandt aen Landt komende, trachte het Volk wijs te maecten, dat sijn groote Mast onramponceri was, en dat hy geen kruyd meer*

meer hadt. In dat gevegt heeft het *Fregat* seven dooden en vyf gequeeft bekomen, maer geen van die doodelyk, en deffels voorſte *Maſt* was beſchadigt ſijnde, maer ſal haest weder gekalefater en bequaem gemaakt ſijn.

Naer die recontrefoo bleef hy in de ſtraet, tot dat den *Vice-Admirael Kempthoorn*, met ſijn *Eſquadre* van *Cadix*, en *St. Lucas* naer de mond van de *Straet* quam, om met de *Pembroke* met ſeftien of ſeventien *Coopvaerdyschepen* die onder ſijn *Convoy* waeren, te conjungeren; en den ſelven gevonden hebbende, naer *Engelandt* ſeylden, al waerſp alle teſamen in 't midden van *May* tot *Plymouth* binnen quamen, alleenelyk had de *Pembroke* het ongeluk van dichte by het *Eylandt* van *Porlandt* in de nacht van de *Farsax* overſeylt te ſijn, ſoo dat hy aen ſijn rechterboegh quam te ſinken; maer *Capiteyn Herbert* en al ſijn Volk (uytgeſondert weynige ſieken die hy in ſijn *Schip* hadt, en die haer ſelven niet konden redden, noch in foodanigen ongeluk door, andere geholpen worden) wierden geſalveert, en quamen met de reſt tot *Porjmouth*. Maer wy ſullen *Capiteyn Herbert* weder in de *Straet* ontmoeten, en dat in een hooger employ nu eenige weynige jaeren geleden by hem bereykt, naer dat hy middelerwyle in de *Hollandiſche Oorlogen* hier te Lande tegenwoordigh, en dapper geengageert was geweest.

Wie d'oorſaek van die *Oorlogen* geweest is en by wie deſelve aen gedreven, en tot wat eynde dat die getomenteert ſijn geweest, behoeven wy *Europa* nu niet te onderrichten. Eer en intereſt, de twee groote ſtookebranden van de wereldt, gebruykte men ſuccesſivelyk om die ongeluckige vlamme, die tuſſchen twee *Proteſtante Natiën* ontſteeken wierdt, te doen toenemen en te voeden. Het ſtryken van de *Vlagh*, en de *Viſſcherye* in de *Britanniſche Zëen*, welke d'*Engelſche* beyde pretendeerden en van *Immemorable Eeuwen* beſeten hebben; welke poſſeſſie een regt maakt, en welk recht wy tot noch toe met de *Wapenen* geveyligt hadden; betwifteden de *Staten van Hollandt* doemaels met ons; want inderdaet wat voor pretenſien datter ook ten wederſijden weſen mochten, het gebiedt over de *Zee* was de ſacke contentieus, wegens welke die twee *Natiën* ter ſelver tydt elckanders verſmaedelyke medevryers waeren, terwijl dat de *Franſche Vloot*, haer ſomtyds met d'eene en ſomtjids met d'andere partye voegende, tot onſe koſten ervarentheydt, en de middelen leerde, om

ons alle beyde te slaen. Want terwille sy een weynig meer als aenschouwers waeren, soo waerender noyt scherper gevechten in den Oceaen geweest, als dese tusschen *d'Engelsche* en *Hollanders* waeren, in welke sy met een onweergadelijke halster richeyt en dapperheyt, malkander niet selden, en dat twee a drie dagen achter een, in't hayr saten, somtijts sloegen sy onseens in onse Havens, en op een ander tijdt wy haer weder; sy lieden dan eens onse Schepen nemende en verbrandende, en dan wy weder de haere, alsoo *Chatham* en in't *Vhe*, en gemeenlijk aonbeyde sijden Vreuchde vuyren ontfteekende, en dankseggingen doen devoreen verkregen Victorie, als sy malkander wacker afgesmeert hadden, en dan soo was dat het al, daer een yeder van haer over te sloffen hadt. Noch te het gevegt van *Solisbay* waerinne den dapperen Graef van *Sandwich* ongeluckelijk misgaders *Sir Freichville Hollis* in de *Cambridge* quamen te sneuvelen, noch de volgende op de Oesterbank, sulken niet licht vergeten worden, in welke laetste het voorschreve Schip de *Cambridge*, op welk Capiteyn *Herbert* kommandeerde, naer een desperaet gevegt, heel gedevaliseert naer de Haven wierdt gesonden, want naer dat het selve soo langhen soo heet aen den dans was geweest, soo wierdt het ten laesten by Prins *Robbert* neffens het Schip de *Resolution* heel gedevaliseert opgesonden, doordien deselve so lange gevogten hadden, tot dat sy niet een gesont Man meer binnen Boort hadden; verscheyde van de *Hollanders* sijn in deselve slagh gesonken, en andere als sy naer haer Havens seylden noch onder wegen, sijnde het meeste gedeelte van haer uyttermaten ontramponceert en beschadigt.

In dese diensten en andere van die natuyr, begon den selven nu mede genoemt te worden onder die andere groote mannen, welkers geheugenisse soo lange sal duyren, als de Zee ons Eylandt om ringensal, naementlijk, *Sir John Narborough*, *Sir Edward Sprag*, *Sir*, . . . *Mins*, en andere, beyde doot en levendig, welke haer Vyanden selks niet konden ontkennen soo dappere mannen te sijn, aler oyt geleest hadden, nochte hadt Capiteyn *Herbert*, ter dier tijt door die sijne daeden geen andere achtinge bekomen, als die goet was, dewelke beneffens de gunste van het Hof, hem wel ras hooger quamen te Avanceren, en den Oorlog met de *Hollanders* eyndelijk gelukkig geaccommodeert sijnde, soo commandeerde hy een Esquadre Schepen dat naer de

Straet

Stract wiert gefonden, alwaer hy sijn grootste glorie verkreeg. De gelegenheyt van sijn derwaerts gaen behoort by *Engelandt* niet vergeten te worden. *Tanger* was tot een gewin voorgelagen in een act coordt van groote hope, dat wy met seekere nabuyrige Natie quamen te maeken. Maer wat een Grastlede dat die plaets van meenig hondert soo niet duysent, Millioenen van gelt, en van meenig hondert en duysent van dappere Mannen is geweest, om naer dat alces weder gedemoliceert te worden, en strekt niet vecht tot eere van die raetslyuden, die doen de bestieringe van saeken in handen hadden; en het hadt wel geweest, datse op dien selven dag alse aen d' *Engelsche* overgeleverdt wierdt, gedemoliceert was geworden. Evenwel deselve als doen van groot belang voor de Natie geoordeelt wordende, ten opsigte van onsen handel in de Stract, soo hielden wy deswegen een sterk Garnisoen daer in, en men verkreeg ten laetsten aldaer ook eenigen handel; maer alsoo wy onse paelen een weynig verder in het Land quamen uyt tebreyden, als de *Moeren* willig en genegen waeren aen ons te vergunnen, soo trocken wy alhaer macht daer door op onsen hals, dewelke met raryke Legers die Stadt belegerden, en met sommige goddelose Renegaden geassisteert sijnde, deselve heel vigorous quamen aen te tasten. Tot welkers ontfet den dapperen Graef van *Offers* aengestelt sijnde, wierdt siek en storf, wordende soo veel beschreyt als mogelijk was, en dat juyft op die tijt, als hy Scheep soude gaen om sijn Reysvoort te setten.

Derwaerts wierdt dan den Admiraal *Herbert* afgesonden met een Vloot onder sijn commando, om ons Volk aldaer te assisteren, alwaer hy actie genoeg beyde te Water en te Land vond, dat naer hem wachte. Ter Zee in een smertelijk gevegt met verscheyde *Turcksche* Oorlog Schepen, waer van de meeste, of genoechsaem alle, naer een desperate tegenweer genomen, verbrandt, of gestrant wierden. Maer te Landt was den dienst noch vry heeter; want in sommige uytvallen en andere actien, tusschen de *Moeren* en de Stadt, soo bragt den Admiraal sijn Schepen niet alleen naeder by de strandt, onophoudelijk op d'ongelovige schietende, en daer mede seer grooten dienst roebrengende, maer hy deed ook een goet aental Zee Volk Landen, dewelke met het Garnisoen op de Belegers uytvielen, en gaven die Swartegassen sulken werk, als sy noyt te vooren van haer leven gesmaect hadden.

den, drijvende deſelve ſias overkop uyt haer Landen en Trenchemen-
 ten; en dringende tot in het herte van haer Leger, daer naer ſig we-
 der retirende (alhoewel niet ſonder verlies,) maer niet onvergelijke-
 lijke dapperheit, en veel eere, ſijnde geſuſorificeert geweest by de
Spaniſche Ruyterye, dewelke haer inderdaet daer ontrent heel wel ſoute-
 neerden, anderints londenſe van de Vyanden heel ſlegt onthael ont-
 ſangen hebben geſtaet. Naer dat de ſaaken dan aldaer afgedaen wa-
 ren, ſo keerde den Admiraal met ſijn Vloot weder naer *Engelandt*,
 en continueerde in het ſelve employ tot de Regering van Koningh
Jacobus toe.

Gants *Europa* gewaegde van die Fameuſe Declaratie van Koning
Jacobus voor de vrijheit van conſcientie, ter dier tijt aen de Wereldt at-
 gekondigt, en in achtervolging van dien ſo ſtelde hy alle middelen in't
 werk, om alle die wetten te vernietigen, dewelke onafſcheyde-
 lijke obſtaekels aen de gemelte ſijne Declaratie waeren. d'Officers Ci-
 vil en Militair, werden dan telkens beraetſlaegt, en het was nu de tijt
 dat dien Koning, den welke ſotoirlijk noyt ſlimmer als ſijn woord was
 geweest, geſolveert was alle oudt getrouwe Dienaers van de Kroon
 en van hem, te quiteren. Hy was in der daet geſolveert om twee
 Peefen op ſijn Boog te hebben, om de Regeringe, ſoo als geſeyt is,
 civil en militair te veranderen, op dat hy die ſijn begeerten die hy
 niet door de kap konde uytwerken, door het ſwaerdmeeſte verkry-
 gen. Jaesly waeren aen de pernicieuſe raetſlagen ſoo eenemael ver-
 knoght, dat ſommige van deſelve Reguleerders of Raetſnyden, haer
 niet ſchaemden om te ſeggen, (ik wil hopen dat ſy dit ook leſen ſul-
 len, want dan ſullente nochtan't leven ſijn) dat indien het Parlement
 de penale Wetten niet wilde vernietigen, dat de Koning dan een an-
 der middel aen de hand ſhiede, en veertig duyſent Man ſouden dat ſon-
 der hem wel doen. Tot dien eynde wierden de Zee Officers ook aen-
 boort geklampt, ſo wel als die van 't Landt gebeurt was, en onder
 meehige andere groote perſonagien en gunſtelingen, (want
 'tis ſeeker dat het Hof als doen weynig reſpect voor Perſonen hadt)
 ſo verloor den Viceadmirael *Herbert* ook ſijn Ampt, en behieldt
 ſijn eer, als ſijnde beproeft geweest tegen alle de aenradingen die men
 koſt aenwenden, om hem te verpligten van de Natie te verraden. En
 eenigen tyt daer naer ſoo verliet hy ſijn ondankbaren meeſter mee-
 goedt.

goedt met al, en begaf hem te gelyk met eenige andere Adelyke Lords naer het Hof van den doemaelige Prince van Oranges, wandaer selve geleeck doen inderdaet het *Engelsche* Hof te zyn, en *Wubai* een vande Spelonken vande oude *Irsche* Koningen, of eenige van der selve eenfame Gebergten.

In wiens Hof in den *Maj* hy verbleef, tot dat het gelukkig nootloos van *Amsterdam* des Prinzen tegenwoordigheyt alhier vorderde, met den welcke hy in qualiteyt van Admiraal over quam. En watter ook naderhandt voorgevallen is, het is notoir, dat geenig Man beter by het Zeevolk konde bemint zyn, dan hy op die tijdt was, een gesonde heyt wierdt te Water en te Landt gedronken, enden Prince van Oranges selfs wierdt selden genoemt, of den Admiraal *Herbert* volgede straks wiens Brief, achter die vanden Prince, aen d' *Engelsche* Vloot geschreven, mag wel geseyt worden, dat geen kleyne influentie op haer gehad heeft, soo wel om haer engagement mette *Hollanders* voor te komen, als haer combinatie mette Vloot vande Prince overhaesten, soo als meenige van haer naderhandt ook deden. En inderdaet die lijnen Brief is sulken gedenkwaerdigen stuk tot een Historie, dat de selve in een werk van die natuyr als dit is, niet en moet vergeten worden, en eens van die Originale gedrukte Brieven, die doemaels aen d' Officieren in de Vloot gelonden zyn geweest, in onse handen gekomen zynde; soo sullen wy ingedien van woerde tot woerde inscheren.

Aen alle Bevelhebbers vande Schepen
en Zeevolk in lijn Majesteits Vloot.

Edelluyden,

Ik hebbe weynigh te zeggen tot het gemaesijn Hooghheyt, en generale vermengeexpresseert heeft, bebaloden dat ik u vorderen hebbe te stellen den gewaenlyken wegh, daer gy tegenwoordigh op wandelt, in welcke gy ruine of infamie onvermydelijk hebt te vercrachten, soo gemaer den Prince niet en komt

te conſungeren in de deſentie van u Godsdienſt en Vryheden, want indien het Godt gelieven mochte wegens de ſonden van de Engeliſche Natie, om te duiden dat u Wapenen d' overhandt hadden, waer toe ſal u overwinninge dan verſtrekken, als om u maer in een dieper ſla vernye te brengen, ten als om u Godtdienſt in welke gy opgebragt zyt, en u Vaders geſtorven zyn, t'overſtelpen: weſhalven ik widdde als een Vriendt, de gevolgen van dien te willen conſidereren, en om reflectie te maeken op het bloedt en de infamie, die gy op u ſult laeden, niet alleenelyk nu, maer ook voor alle de toekomende eeuwen, vermits door u toedoen de Proteſtantiſche Godsdienſt t'onder gebracht, en u Vaderlandt van ſijn oude Vryheden onthloot ſal zyn. En ſoo het Godt gelieven mochte d' onderne-
mingen van den Prince met ſuccellen te zogenen (ſoo als ik niet twyfelde dat hy doen ſal) ſoo conſidereert eens wat dat u conditie zyn ſal, door dien gy hem in ſoo een goet deſſen, ſult hebben tegengegaen, in welke de grootſte hope die gy hebben kunt, alleenelyk daer inne ſal kunnen beſtaen dat u toegestaan wordt om u dagen in ellende en gebrek te eyndigen, van alle goede Menſchen veracht en miſpreſen zijnde.

't Is derhalven (en om meer andere redenen, te langh om alhier te verbaelen) dat ik als een gearbeyt Engellman, en u Vriendt, u vermane om u Wapenen by die van den Prince te voegen, tot beſcherminge van de gemeene ſacke, de Proteſtantiſche Godtdienſt, en de Vryheden van u Vaderlandt.

Dat is het 't welk ik verſeekert ben, dat het grootſte en beſte gedeelte van het Leger, ſon wel als de Marſchall doen ſal, vooras als de gelegenheyt haer daer toe maer preſenteren ſal, komt deſelve dan in ſon een goede daet voor, ter wyle het in uwe magt is, en maekt dat het blyke, dat vermits het Koninkryk altydt beſtaen heeft in de ſcherpsmaacke tot deſſelfs beſcherminge, dat

gy nu verder wilt gaen, en deselve maeken, voor soo veel in u is, de protectie van desselfs Godtsdienst en Vryheden, en dan soo sult gy u selven kunnen verskeren van alle teeken van gunste en eere, die op de verdiensten van soo een gloriouse daedt volgen kunnen.

Naar dit alles behoeve ik hier niet by te voegen soo een inconfiderabel ding als dit is, dat sulks my voor altyd sal verpligten, om op d' alder bysonder lykste wyse te verblyven,

Aen Boord van
het Schip Leyden,
den 10ten Junij 1666.

U getrouwe Vriendt, en
onderdanigste Dienaer,

AR: HERBERT.

Wat uytwerkinge dese bequame Brief in de Vloot gemaect heeft, is alrede aangemerkt, en heeft d' uytkomst genoegsaem geleert, want by al dien d' *Engelsche* op de *Hollanders* in haer overkomste herwaerts hadden aengevallen, sy souden ten minsten naer alle waerschynelykheyt die expeditie, soo niet de Vloot, geruineert hebben; daer inne soo een groot getal van Transport Schepen &c. zynde, welkers meeste gedeelte in een scharp gevegt onvermydelyk verstroyt souden zyn geworden: Maer de voorlienicheyt Gods hadde, so het schijnt, betere dingen voor d' *Engelsche* Natie beschoren; want op die tijdt ging den doemalige Prince van *Orange* met desselfs Macht en een overgroot getal van Vaertuyg; Oorlogschepen, Provisie en Transport-Schepen, niet minder als van seven hondertzeylen, by den Vice Admirael *Herbert* gecommandeert, tot onse verlossinge t'zeyl; om niet te vermelden, wat gevaer immediatelyk sijn leven liep, wanneer de storm, dewelke haer op der selver eerste uyttocht verstroyde, en de gevolgen van dien aen gants *Europa* genoegsaem bekend sijn: alleen twee dingen verdienen een bysondere aenmerkinge in dese jaeken.

Op het geluckig misverstant van des Princen Vloot, soo als wy hier selve vermeldt vinden in het verhael van die expeditie uytgegeven;

Welk mede brengt dat in de tweede nacht naer desselfs uytzeyling, een Advys-boot in 't midden van de nacht tyding bracht, dat d'Engelsche Vloot, bestaende in drie en dertig zeylen, westwaerts van haer lag: waer op den Prins een kanoon schoot het doen, dewelke een grote verslagenheyt in de gansche Vloot maecte, die doemaels een scherpen Weste windt hadt, oordelende haer selfsin groot gevaere te wesen. Maer de sleyns Advys-jachten die om meeder kondschap te bekomen op d'Engelsche Vloot kruyften, brachten haest tyding dat in plaetse van d'Engelsche Vloot, waer mede d'eerste Advysen haer geallarmeert hadden, het den Admirael *Herbert* was, met een gedeelte van haer eygen Vloot, den welke eenige uyren van 't gros van haer Vloot af seylde, welkers aenkomste hoe aengenaem haer was, kan een yeder wel afnemen; wordende daer op aenstonds een zeyn van blydschap aen boort van den Admirael gedaen, den welken straks daer naer den Admirael *Herbert* en d'andere Admiraelen aen boort deede komen, om Krygsraedt te houden. En het was als doen inderdaet de rechte tijdt geweest, want d'Engelsche Vloot noyt heel verre van haer af was.

Ter selver tijdt quamen d'ander merkwaardige aemmerkingen wegens dese tocht, den Admirael *Herbert* concinerende mede in: namentlyk, dat die argumenten die hy tegens het Engelsch Zeetvolk hadt gebruikt, looals het bleek, op deselve so veel uytwerkten, dat zelfs de minste hinderinge by de Vloot aenden Prins niet gedaen wient, als den selven haer op meer als eene plaats passeerde; en bysonder tusschen *Doures* en *Calis* rangeerde hy deselve in een linie, mackende, so als geleyt wordt, by die geene die deselve gesien hebben, een van de heerlykste gesichten, die men oyt van de Duynen van *Calis* en *Doures* aenichouwt hadt.

Van daer sette haer cours Westwaert aen: en op den 15 November die nimmermeer behoorde vergeten te worden, en alsnu dubbelt gedenkwaardig is, als in het gedenkwaardige jaer van 1588, lande tot *Dorset* in d'*Dorsetshire*, sonder eenige de minste tegenstandt of vertooringe van eenig Vyandt, alwaer wy den Prins suilen laten in dat heerlyk geval dat hem afwachte, en 't welk kort daer aen, een van de grootste Kroonen van *Europa* op sijn hoofd sette, en tot onsen Vice Admirael, die het voornaemste onderwerp van dit ons tegenwoordig

verhael is, mitgaders tot de saeken van de Zee, met het *Zot* van d'Engelsche Vloot, welke soo nauw aen sijn leven verknogt is, dat sy daer van niet afgescheyden kan worden.

Onder welke, gelyk als hier vooren reets vermeld is, haer liede tot haer Vaderlandt, en d'achtinge die sy voor den Prins ende sijn Admirael hadden, sodanigen krachtige uytwerkinge deedt, dat de Eerlyke Zee Officiers soo verre daer van daen waeren, dat sy desselfs groot desseyn souden hebben willen tegen gaen, sy in tegendeel so ras alst maer eenige gelegenheyt sich voor haer op quam te doen, met heele Esquaders overquamen, om daer inne t'assiteren, lesende den Prinsigen Declaratie meest binne Boort van haer Schepen, d'eerste die sulks deedt, tot desselfs onsterfelyke Glorie, was den nieuwen enden als doen op de reede van *Plymouth* leggende, Capiteyn *Churchil*, Kommanderende naderhandt de *Pendennis*, voor ontrent twaelt Maenden op de klippen van *Kem* ongelukkig gebleven.

En inderdaet de Zee Officiers waeren soo eens gesint, dat so het mogelijk geweest was, soo soude de Revolutie veellichter en met minder Bloetstorting uytgevoert sijn geweest als onder ons wel te Landt geschiet is, ende daer souder niet een geweest sijn, daer men van gehoort soude hebben. Want daer wierdt by haer voor Koning *Jacobus* niet een schoot gedaen, noch ik weet niet datter een eenigh Schip was dat desselfs partye hieldt; en daer waeren maer eenige weynige Infame Apostaten en Renegaden, van haer Vaderlandt en Godsdienst, en van gelijken maer weynig private Personen, die in die saek daer gants *Europa* in gewickelt was, niet eerlyk en bestant waeren.

En over sodanigen Vloot en sulke Mannen als dese waeren, *Mys* lord *Dartmouth* of sijn commissie neder geleyt hebbende, of afgeset sijnde, wierdt de Heer *Herbert* als doen voor Admirael aengesteld. En het was nu inderdaet hoog tijt dat onse Vloot uytgeraekte; want *Irlandt* gehelijk in des Vyands handen sijnde, soo kon men niet anders verwachten, als dat de *Franzen* haer uysterste krachten souden in spannen, om ons aldaer alle mogelijke diversie te maecken, en om de rebellien met al haer macht t'assiteren.

Dienvolgens soo liepen se uyt *Brest* in de Maendt van April 1688. met een Vloot van over de dertig Zeylen, behalven de Branders en
ander

ander vaertuyg geladen met Wapenen, Gelt, Ammonitie, en Provifie, mitgaders sommige weynige Manfchap, waer van de meeste Volontairen, en sommige waggelende *Engelfche* Vluchtelingen waren, geresolveert fijnde om haer Meesters desperate fortuyn te volgen.

Deselve dan (alfoo d'onfe niet ras genoeg uytliep om haer in te wachten) Lande in een plaets genaemt *Bantrybaay*, in *Irlandt*, welke leyt op de Punt van dat Koningrijk, tuffchen en ende heeft fijn naem van een kleyn Steedje foo genaemt, gelegen in den boefem van 't felve Steedje. De Baey in haer felven is breed en bequaem, en heeft in haer felven ruymte genoeg, of om te flaen, of de flag t'ontwyken, tot 't laefte van 't welke foo als d'uytkomfte aanwees, de *Franch* Vloot 't meest inclineerde, willende deselve pretenderen, dat wy 't federt daer in haer exempel gevolgt hebben. Den Admiraal was op het Schip *d'Elifabeth*, en hadt by hem de *Portsmouth*, de *Cambridge*, *d'Advice*, de *St. David*, de *Dartmouth*, de *Anielope*, ende *Portlandt*, en meer andere ten getale van in alles. Hebbende de *Dreadnought* wech gefonden, en de *Ruby* Capiteyn *Froude*, met een Pryf die hy op ordre van de Admiraal uyt te Haven van *Kork* genomen hadt, naer *Milfordhaven* gefeylt. Het publyk verhael van de Actie in *Bantrybaay* voorgevallen, van dato den 2. May 1689. van het Boordt van de Admiraal afgefonden, hoort alhier ten Propooft.

„ Dat Admiraal *Herbert* in *Milfordhaven*, de fchade die sommige
 „ van fijn Schepen door quaed weder op de Kuft van *Irlandt* bekomen
 „ hadden gerepareert hebbende, van meeninge was recht naer *Breff*
 „ te *Zeylen*, maer de windt als doen Ooft wordende, dewelke de
 „ *Franch* Vloot foude mogen doen uytkomen, foo flak hy den, 24.
 „ over naer *Kingfale*; 't welk hy 't bequamfte middel oordeelde om
 „ deselve tontmoeten.

„ Dat vervolgens den 29. onfe Kruyffers zeynden, dat fy een
 „ Vloot Scheepen boven windt van haer vernamen, 't welk ons van
 „ gelyken met een voor de wint den geheelen nacht door deedt zey-
 „ len, om deselve te beletten dat fy niet in *Kingfale* mochte lopen. Den
 „ 30. hoordenfe dat de Vyandt naer *Baltimore* was gefeylt, fterk
 „ 44. *Zeylen*; waer op d'onfe naer die plaets liepen, maer bevon-
 „ den

„ den aldaer 't minste teyken van haer niet. Dat in den Avont onse
 „ Kruysfiers haer weder in 't gefigt kregen te Westwaert van *Copeelaer*
 „ seylende. Wy setteden haer dan achter naer, en bevonden dat sy
 „ in de *Baniry* gelopen waeren, wy lagen mitsdien den ganfchen
 „ nacht voor de Baey, en seylden den naefte morgen met het aenbree-
 „ vanden dag daer binnen, alwaer wy defelve ten Anker vonden. Dat
 „ sy aenftonts fig onder Zeyl begaven, en vielen alsoo op onse Vloot
 „ aen in een Linie, bestaende uyt 28. Oorlog fchepen en 5 Branders.
 „ Dat als sy op een musquet fchoot by de *Defiance* quamen 't grootste
 „ van meest al onse Schepen, soo liet den Admirael vande Franfe de
 „ Bloet Vlagge waeyen, 't welk so ras als by hem gedaen wierdt, so
 „ fchooten sy met haer groot en kleyn gefchut teffens heel turieus op
 „ de *Defiance* en op de andere Schepen, soo als wy in onse Linie la-
 „ gen. Dat wy als doen het verfcheydemael overleyden om de wind
 „ te krygen, of ten minften om haer meer gefloten te kunnen aenta-
 „ ften, maer fulks seer difavantagieus voor ons vindende; soo flak
 „ den Admirael *Herbert* in Zee, so wel om onse Schepen in een Linie
 „ te rangeren, als om de windt van de Vyandt te gewinnen; maer
 „ wy vonden haer soo cauteleus om by te houden, dat wy nimmer-
 „ meer gelegenheyt konden krygen om 't felve te doen; en in dat po-
 „ ftuylr continueerden wy in een uytgeftrektheyt flach te leveren, tot
 „ ontrent vyf uyren des naer middags, wanneer den *Franfen* Admi-
 „ rael van ons afweek en dieper in de Baey flak.

„ Dat het Schip vanden Admirael *Herbert*, en sommige van de ver-
 „ dere Schepen fchadeloos gerackt sijnde in haer wandt, soo konden
 „ wy haer niet volgen, maer wy continueerden de Slag noch eenigen
 „ tijt daer naer voor de Baey, en onsen Admirael deedt een fchoot tot
 „ affcheyding. In die actie is Capiteyn *Aylmer* op 't Schip *Portland*,
 „ (die noech tydig genoeg met sommige andere van 't voorgemelte
 „ Esquadre in 't gevegt quam) met 94. Matrofen gebleven, en wy
 „ hebben ontrent 250. gequetfen bekomen; als blykt uyt een lijfte
 „ naer de Slag daer van opgeftelt, hebbende onse Schepen weynich
 „ fchade bekomen, uytgefondert in haer zeylen en wandt.

„ Voor soo veel onse Officiers en Zeevolk aenbelangt, men moet
 „ haer die Lof geven, dat sy haer felfen met fulken couragie en bly-
 „ moedicheyt gequeten hebben als van brave Luyden verwacht kon-

„ de worden ; en dat aen d'andere syde sonder verkleyning van de
 „ Vyandt , geseyt kan worden , dat haer of moedt , of wetenschap ont-
 „ broken heeft , vesmits sy haer voordeel soo van de plaats , de windt ,
 „ haer Branders , en van haer getal van Schepen , sijnde ten minsten eens lo-
 „ sterk , als hebbende 18. Schepen , t minste van welke altoo groot als de
 „ *Elizabeth* was , niet waer genomen hebben ; en dat het met die Slach-
 „ noch soo wel afgeslophen is , nemende daer op de Vloot haer Rendevous
 „ tot Scilly , om haer weder toe te takelen .

Dat selve is de substantie van t gene het publyk verhael , wegens t
 voorvat van die actie behelst . Wy hebben verder dienaengaende verstaen ,
 van die gene die actueeljk daerinne present sijn geweest , datter noyt groo-
 ter gewillicheyt by menschen getoont is , als by d' Engelsche was , niette-
 genstaende d'ongelykheyt van her getal : sy schooten onophoudelyk niet
 alleen op t gesicht van de *Franse* , maer geduyrende de gansche Slagh .
 Dat den Admiraal voor sijn eygen Boeg seven of acht *Franse* Schepen
 hadt , die de meeste tijdt van t gevegt tegen hem floegen , en die gene die
 op t selve Schip geweest sijn , seggen , dat hy in t heefte van de Slag boven
 op het verdek stont , gevende sijn soldaten moet , en sijn selven so veel als im-
 mer mogelyk was exposerende , alhoewel dat andere de dingen op een ande-
 re wyse verhaelt hebben . Sy voegender by , dat so alle d'andere sich soda-
 nig gequeten hadden , en by de Vloot waeren gekomen geweest , dat wy
 nae alle Waerschijnelijkheyt een beter verhael van de *Franzen* souden ge-
 geven hebben , als wy doen deden ; wegens welk vermyn vericheyde
 Officers , eenigen tijt daer naer te recht gestelt , en sommige met castaue
 van haer plattlen en employen gestraft sijn .

t Was op den 7. van deselve Maendt , als den Admiraal met sijn Vloot
 tot *Plymouth* Arriverde , enden 12. daer aen tot *Spithead* , op den 15.
 van welke Maendt sijn Majesteyt onsen Grath den Konigh WIL-
 LIAM , aldaer aenquam van t Huys van den Colonel *Morton* , alwaer
 hy de nacht te vooren geslapen hadt . De voornaemste Inwoonders van
 de Stadt , ten getale van boven de hondert , ontmoeteden hem op de wech
 te paerd en haer selven aldaer in een Linie rangerende , beuychden
 haer plicht en genegentheyt voor sijn Majesteydt , met herhaelde juy-
 ginghen .

Maer om verby te gaen de algemeene vreuchde die by alle personen van
 de wet aldaer betoont wierdt , de verstandige en welspreekende reden by
 den

den *Pensionaris* der Stadt, en d'opwachtingh van den *Admiral* en de gantche Magistraet; sullen ons alleen besich houden met 't geen tusschen sijn Majesteit en de Vloot onder den *Admiral Herbert* passeerde, beneffens de genadige teekenen van desselfs gunste die hy doemaels aen den *Admiral* en sijn Zeevolk bewees.

De Regimenten aldaer in Garnisoen leggende, in de Wapenen gebracht; en ten weder syden van de Straet gerangeert staende, quam den *Admiral Herbert* met de voornaemste Hoofden van sijn Vloot, sijn Majesteit by de Hooft wacht te gemoet, en wachte hem op aen boordt van de *Elizabeth*. (den *Mayor* en *Borgemeesters* &c. hem aende waterkant verwachtende) alwaer hy sijn Majesteit met een seer kostelijc middachmael onderhieldt; 't welk geeyndicht sijnde, soo geliefden den *Koningh* als een bysonder teeken van sijn gunste tot den *Admiral*, en van de grootvoldoeninge die hy wegens sijn beleyt en goede diensten hadt, sijn Koninklijke intenuie aen hem te verklaren, met aen hem op te dragen den tijtel en waerdicheyt van een Graef van sijn Koninkrijk; (so als hy hem te voordengemaekthadten van de *Admiraliteyt* Raeden) ib

Het geliefde sijn Majesteit ter selver tijt ook *Capiteyn John Ashby* commanderende het Schip de *Defiance*, wesende 't eerste Schip dat in de *Frans*e in de *Bantry* baey in 't gevecht geraekte, sien naermaels eene van de *Commissarissen* om het Ampt van *Admiraliteyt*s Heer te bekleden; naer dat den *Admiral* gesaifeert was: te vereeren mette *Ridderlyke* *Draet* Van gelyken bok *Capiteyn Cloudesley Shovell*, die sijn dapperheyt soo dikmaels ten dienste van sijn Vaderlandt betoont heeft; bysonderlyk voorniaels tot *Tripaly*, onder *Sir John Narborough*; en noch laetmael in de Haven van *Dublin*.

Boven dien om het Zeevolk t'encourageren en te belonen, soo distribuerde hy onder die geene die in de laetste afmeering van de *Frans*e Vloot waeren begrepen geweest, een gift van tien *Engelsche* Schellingen de Man, belopende tot op twee duy sent ses hondert ponden Sterlings.

Niemant nu kan sig verbeelden, ten zy dat sy het Scheepsvolk wel kennen, in occasien van die natuure present zyn geweest, met wat voortvreed en acclamatie, soo wel d'Officiers als alle het Scheepsvolk, sommigen grooten eere van sijn Majesteit ontfingen, den welke sy dan eens met groot geschreeuw, en dan weder met een diepe stilwygentheyt, en met alle beoefeningen van een waer gesolde om haer levens in sijn Majesteits

fteyts dienft te wagen , onderhielden ; den welke kort daer aen naer Land-
 ging , en weder naer de plaats keerde daer hy te voren vernacht hadt.
 Nochte was hy in die belofte , niet minder als de reft van fijn leven , flim-
 mer als fijn woordt ; want een korten tijdt daer naer geliefde hy den felven
 te creëren Graef van *Torrington* (eene vande Tytels van den laetstgewefen
 Hertogh van *Albemarle*) en tot Baron *Herbert van Forbay* , in 't Graef-
 fchap van *Devon* , de plaats alwaer hy eerst gelandt was. Voegt hier by
 de dankfegging van het Lagerhuys aen fijn *Lordfchap* voor den dienft die
 hy aen de Natie in *Banrybaey* gedaen hadt , en het is nauwelyks mogelyk
 fijn felven een Man in dien ftat zynde , daer den Admiraal in was , te ver-
 beelden , die grooter of geluckiger kan zyn , dan hy op die tijdt was ,
 begunftigt by fijn Prins , ge-eert by fijn Landtgenoten , en by alle Men-
 fchen of verwondert of benydt. En inderdaet fijn goede fortuyn fcheen
 nu een foort van *Plethora* te krygen , want het was t'eenemael onmogelyk
 dat hy hoger konde fteygeren , fonder te vallen , Dit was de pijnappel of
 de hoogfte punt van fijn eer ; en sommige willen van hem feggen , t'geen
 voormaels van dien *Romyjn* gefegt wierdt , den welke fijn ondankbare
 Vaderlanders naderhant voor alle fijne gedane dienften foo qualyk beloon-
 den , dat hy geluckig foude geweest zyn , fo hy doen ter dier tijdt geftorven en
 in een eerlyk graf was nedergedaelt geweest , met alle fijn Laurieren ten
 eerden geyoert zynde , even als *Tarpeia* met den roef van de Vyanden van
 haer Vaderlandt ; want hy foude dan bevrijdt geweest zyn van een on-
 vriendelyke fortuyn , by aldien het die geene alfoo gebeuren konde , wel-
 ke een lange en geduyrige ervarentheyt gemenelyk voor de cruellste acci-
 denten toebereyt ; want of fchoon die onftandvafte Godeffe hem al als
 voor defen noch voor een wyle tijds komt te vleyen , en dat alle dingen
 als gladt lopen , even gelyk dat vlyende Element , waer op hy foo langen
 tijdt in faem en glorie toegebracht heeft , t welk den wackeren Koozman
 t'eenen uyr toelacht , en miffchien de naefte uyre , foo ras als hy al t'geen
 dat hem waerdich is daer op ingefcheept heeft , en fich op deffels be-
 gegelyke beloften vertrouwende , ook felfs daer naer fich aen boort begeeft ,
 weder haer voorhoofte veel ftraffer rimpelt als oyt , en in weynig oogen-
 blicken al fijn hoopen op de rotten en fanden in ftoffen ftoot , of de felve in
 haer eygen onpeylbaere draeypoelen verflindt.

My fteeg op , feg ik , in de felve trap van geluk voor den tijdt van fom-
 mige Maenden naer dat hy fodaenig geavanceert was , tot fulken hoogen

waerdicheyt, verblyvende voor de meeste tijdt te Hoof, aen des Konings
 zyde en oore, of in 't Huys vande *Lords*, mede beraetslagende en vast stel-
 lende de groote sacken van de Natie, levende voortreffelyk en genereuse-
 lyk, gelykal de werelt weet dat hy gewoon was te doen, als maer sijn for-
 tuynen hem sulks toeligten, en nauwelyks eenig ander ding wenshende
 als maer sijn werelts geluk te maeken en te doen aengroeyen. Maer hy
 continueerde niet lang in de kalmte vande Vrede, want de luyde trompet
 van den Oorloch begon hem nu te roepen tot sijn gewoon gevaer en glorie.
 Want onsen grootmoedigen Vorst geresolveert zynde in persoon te onder-
 staen de reductie van *Ierlandt*, soo om dat andere *Generaels* met meer om-
 sichteicheyt procederen, en soo veel niet hasarderden dorven om alles te ge-
 winnen, als ook om dat de glorie van dat conquest schieen enkelyk voor
 sijn Wapenen gereserveert te zyn, soo dacht den *Fransen* Koning dat het
 nu of nimmermeer de tijdt was om weder te recouvreren de voert die hy in
Engelandt verloren hadt, en dat hy soo wel Koning aldaer wesen moest als
 hy in *Ierlandt* was, vermits den gewelen Koning *Jacobus* eygenlyker de
 Viceroy van den grooten *Louisen* een soort van een *Intendant* van den sel-
 ven, als wel *Tyrconnell* van hem was. Noch konde dien machtigen Tyran sig
 oyt een gunstiger conjuncture van tijdt als dese was voorstellen, om sijn
 begeerten te vervullen, om te vervolgen, weg te nemen, en te deylen den
 roof, en om sijn lust, soo als hy docht, aen sijn weerlose nabuyren te
 boeten: Meest alle onse Macht dan naer *Ierlandt* gedestineert zijnde, soo
 ging onse Coning de ziel van de Natie met deselve, latende een Vrouw in
 't bewint vande Regering (hy dacht nier meer aen Coninginne *Elisabeth*,
 dewelke de *Frans* soo wel als de *Spangiaerts* echter reden genoeg heeft ge-
 geven, om aen haer te gedenken) en behalven dat, een seer considerable
 partye in onse eyge ingewanden misnoegt en moeyelyk zijnde, en ten min-
 sten een wederkering naer *Egypten* wenshende, ontbrak maer een Leyds-
 man om haer derwaerts te geleiden.

Iae dat slimmer is, indien openbaere geruchten, en sterke versekerin-
 gen, soo wel als Eeden en ontwyfelbare blyken ons al te samen niet be-
 driegen, soo hebben meenige personen alhier de *Fransen* soo wel actuelyk
 overgenodicht, als met deselve naer dat sy gekomen waeren ge correspon-
 deert gehadt, wegens 't welke 'er ook eenige geweest zyn die daer naer wel
 verdiende straffe geleden hebben.

Ook soo zijn die geruchten niet buyten groote schijn van waarheyt ge-

weest, vermits het nauwelyk te hedenken is, dat soo een wijs Koningryk als *Wankryk* is, met soo grootte onkosten een Scheepsvloot soude hebben willen equiperen, en daer mede met Landmilie binnens boorts op onse kusten willen verschynen, en alle toebereytsels soude hebben willen maken om een landing op ons Eylandt te doen, soo sy daer toe niet genodicht, en heel wel verseekert waeren geweest, van een sterke assistentie in haer landing te sullen genieten.

Behalven dat soo waeren sy niet twijfelschick, maer hadden al te goede kennisse van de gestalte van onse Vloot, en van het getal der Schepen, en de plaets waer dat deselve lach, en dat de *Hollanders* met ons noch niet geconjungeert waeren, door de getrouwe correspondentie die sy alhier hadden, en gevolgelyk so soude haer eerste poginge geweest zijn om die houte wallen, de bescherminge van ons gemeene best, even als die vande *Afrikaners*, te demolieren, op dat wy naekten bloot mochten gestelt zyn voor alle de bespringingen van ygelijk Vyandt die ons invaderen wilde. Tot opvolginge van welk desleyn, soo hadden wy advies, dat sy naer haer eerste afeylinge van Brest, weder in haer Haven waeren gelopen, doch op den 20 van Juny wierdt haer gantche Vloot van *Plymouth*, en op den 21 van *Wymouth* ontdekt, en vervolgens Expressen naer de Koninginne tot *Wubal* afgevaerdicht, den Admirael *Doemack* leggende op de Reede van *Sic. Helena*.

De *Franse* quamen dan met een frische koelte tot voer de Baey van *Freshwater*, alwaer de windt onmiddelyk ging leggen, en hoordelyk liep, en prevenieerde alsoo dat sy onse Vloot niet belchoten, t welkgeoordeelt wierdt haer desleyn te wesen. Dien nacht ordonneerde den Admirael (den welke met de rest vande Officiers het *Sacrament* genomen hadt, en eenige dagen lyt *Duyns* met de Vloot derwaerts geseylet was) klaer te maeken, en overleyde den naesten morgen in Zee te stecken, en tegen over *Dunnor* ten anker te gaen leggen. Daegs daer aen conjungeerde de *Hollanders* met ons met zeventien seylen. Den 25 ontdekte onse Vloot de *Franse* tusschen haer en de Strandt. Den 26 wierdt er een krijgsraedt van Officiers vande Vlag aen boort van den Admirael beroepen, waer inne besloten wierdt, de *Franse* niet te bevechten, oordelende deselve voor ons te sterk te zyn, maer oostwaerts op te seylen tot het Voorlandt toe, en het aldaer op de Sanden te leggen. Van die tijdt wende onse Vloot nae de Oost tot Sondach savonts toe, wanneer naer gehouden krijgsraedt goet

goet gevonden wierdt; de *Fransse* Vloot te bevechten, en wierdt vervolgens een zeynigedaen om haer in een linie tot de bataille terangeren; het welk het *Scherps* volk met alle bedenkelijcke teekenen van vreugde ontfing.

Dit was ontrent de kaep van *Beachy*, de *Hollanders* d'Avantgarde, de roode Vlag de Bataille, en de blauwe d'Agterhoede habbende. De *Hollanders* en een gedeelte van de blauwe Vlag drong de *Fransen* soo sterk, dat sy voor haer afdeynsden al in het begin van het gevecht; maer weynich Schepen vande roode Vlag konden opkomen, mits welke het gros van de *Fransse* Vloot op de *Hollanders* reenviel, en handelde deselve heel strengelyk. Doch ontrent de klok vyf uyren settent de *Fransen* af, en scheenen de godachten te hebben, dat sy al genoeg van soo een heet gevecht hadden.

Wy verloren niet een Schip in dat gevecht, en de *Hollanders* maer een, doch verscheide beschadigt, die naderhandt by haer eygen Volk verbrandt zijn; om te beletten dat sy in de handen van de *Vyandt* niet souden vallen.

Het verhael dat d'*Engelsche* Courant van dese actie geeft, is heel kort, wy sullen 't selve hier by voegen; het seyt alleenelyk dit. Dat wy op den 30 Juny met de *Fransse* Vloot, bestaende in 82 Oorloech Schepen, op Maendach des morgens ontrent 9 uyren in 't gevecht geraekten tegen over *Beachy*; het *Hollandsch* Esquadre voerende de Avantgarde, en quytende haer selven heel dapperlyk. Het gevecht geduyrde tot den avondt, wanneer de *Fransse* Vloot weg seyde en daer naer ten anker ging leggen, hebbende groote schade bekomen. De Officieren die aen de sijde vande *Hollanders* gebleven zijn, zijn den Schout by Nacht *Jan Dik*, den Schout by Nacht *Brakel*, en Capiteyn *Nordbey*; en van d'onse Capiteyn *Rumroy*; beneffens twee Capiteynen van het Regiment de *Marine*. De *Hollanders* verloren van gelyken een Schip, gecommandeert by Capiteyn *Goin*, welke sijn groot mast over boort geraekt zijnde, en versuymende om op anker te gien leggen als de Vloot deedt, om het geeyde te stoppen, verviel mitsdien in de handen van den *Vyandt*, maer de *Fransen* waeren genootsackt naer dat sy het Schip genomen hadden, het selve te verbranden.

Het verhael dat de *Vyanden* sels van dese Actie gegeven hebben, is, dat de *Hollanders* haer selven uyttermaten wel hadden gequeten: maer wat den *Engelsche* Admirael aengingh, seyden se, datter noyt beter Schip, noch

noch slimmer gekommandeert was; maer sy waeren Vyanden, en wy sijn niet gehouden om al dat gene te geloven, dat sy seggen. Ook soo hebben wy een verhaal van een Brief, van het *Engelsche Hof*, aan Mylord *Dursey* in *Hollandt* geschreven, welke seyt, dat het *Duyse* Esquadre, sijn selven soo dapper gequeten hadt, dat soo andere haer pligt gedaen hadden, soo souden wy naer alle waerschynelykheyt een complete *Victorie* gehadt hebben.

Aen d'ander syde naer alle kennisse die men heeft, soo was het absoluut onmogelyk, dat wy naer het begonne gevecht by de *Avant-garde* van onse Vloot, met de rest van onse Vloot konden opkomen, om met deselve te conjungeren, vermits de wint, was zien leggen of om datse soo als sy het noemen, door de kracht van het gevecht was dootgeschooten.

Niet te min soo waeren de *Hollanders* wegens 't selve soo onvoldaan, om dat sy het swaerste vande slagh uygestien, en dat sy soo veel Officieren, Schepen, en volk verloren hadden, datter immediatelyck klachten over aen 't *Engelsche Hof* wierden gedaen, soo wel als'er oproeren in *Hollandt* overresen, met bedreygingen om Mylord *Dursey*'s huys om verre te halen, de schult wierdt gehelyck op Mylord *Torrington* geleyt, en hy wiert gevolgelyck ge-examineert, en naer gedane examinatie, ook in bewaringe gestelt, werdende verscheyde Commissarissen aengestelt om aen boordt inspectie van de saeken van de Vloot te nemen; en niet lange daer naer wierd Mylord na den *Touur* tot *Londen* gesonden, om antwoorden op sulke materien als tegens hem ingebracht souden worden.

Op de wederkomste van sijn Majesteit uyt *Ierland* als het Parlement vergaderde, so maecte hy in desselfs aanspraek tot het selve veel gewach van die materie; en heeft het selve sijn begeerte daer ontrent ook opgevolcht, en alle dingen tot desselfs proces geordonneert gehadt, welke loe dat die souden werden in 't werk gestelt, het sy by beschuldiging, na de gemene Wet, of voor een Hof van de Admiraliteyt, of een Krijgsraedt, wierdt langen tijt gedebatteert. Doch op het versoek van Mylord *Torrington*, soo nam het Hoogerhuys de saek eerst in consideratie, maer naer sommige debatten, om redenen het selve bewust, soo vonden se goet een nader kennisse van saeken in te nemen. Daer op adresseerde Mylord sich eenigen tijt daer naer aen het Lagerhuys voor 't welke hy verlof hadt bekomen sijn saek te mogen brengen, gelyk blijkt by de *Voten* van het Huys, No. 31.

Den 11 November 1690, als het Huys, by een Lidt van hetzelfde voor gebracht was, dat den Graef van *Torrington* als doen in bewaeringe van een Marschalck van d'Admiraliteyt verlost om by het huys gehoord te mogen worden nopens de materie waer over hy in bewaeringe was, soo wiert daer op ordre gegeven, dat den Graef van *Torrington* volgens zijn begeerte, den volgende morgen door de Marschalck van d'Admiraliteyt soude gebracht worden voor het huys, om aldaer gehoord te worden: en souden de Hellebardiers daer van aen de Marschalck van d'Admiraliteys kennisse hebben te geven, neffens d'overleveringh van d'ordre van 't Huys 't welk ten naesten dage gedaen sijnde. En daer op het Huys berigt sijnde geworden dat den Graef van *Torrington* inde *Lobby* was volgens de gegevene ordre van den voorigedach, so wiert den selven int Huys binnen de Bailly gebracht, en aldaer voor hetzelfde gehoord.

Soe verreegt het verhael van de publyke *Voten*: ende by aldien den gemelte Graef in zijn verschijninge voort die eerwaardige en heerlyke vergaderinge, sulken grooten bequaemheyt in 't spreken niet en hadt, sulks is aen andere groote Mannen voor hem wel meer gebeurt. Mits welken hy sich acquiseerde dat het meer zijn werk soude sijn om yets te verrichten, dan om te spreken; en verfocht voorts de vryheyt te mogen hebben, om alle 't selve in geschrifte te mogen stellen; 't welk hem gevolchlyk toegestaan sijnde, soo bestont de *summa* van 't gene waer op hy in zijn defentie insisteerde, so geseyt is, meest ten desen propooste sijne vorige diensten aen sijn „ *Vaderlandt* gedaen; sijn verlies van sijn bloed en sijn een oogt „ in den Oorloch; sijn lyden voor de *Protestantsche* Godsdienst, „ en „ voor de Wetten van 't Landt onder Koningh *Jacobus*. En dat „ hy niet gevochten hadt, was by gebrek van intelligentie, gebrek van „ Ammunitie, manquement van windt, ongelijkheyt van gegal, engelyk „ geseyt wordt, eenige brieven van 't contrarie; van sommige grote „ Persongien, die hy al tesamen overleverde. Allet welk by het Huys der Gemeente gehoord ende geconsiderent wiert, „ Endooghet verrees hem naer dat alles op sodanigen forme van te rechtstellinge als nu voor hem geprepareert is, wat nader opgehelder en doentlyk gemaakt sijnde door een nieuwe Acte, concernerende de beampten vande Admiraliteyt, bevestigende op deselve sodanige macht, die voor dat werken andere sodanige sinen genoechsaem waren.

Sijn te rechtstellingh was gevolglijk nu ge-expedieert met al 't gene mogelijk was, en sijn Majesteit was geresolveert om daer van een eyndte hebben; eer dat hy na *Hollandt* vertrack; tot welken eynde Commissarissen wierden aengestelt welckers voornaemste *Sir Ralph Delavall*, was en daer wierd een Rechthanck geformeert, bestaende in een getal van ge-eligeerde Zee Capiteyns als doen op de Teems en de Rivier leggende, en naer veele voorgaende valsche geruchten in de Stadt, soo wiert hy ten laetsten op Saturdach den 6 December 1690. met een Jacht de Rivier af naer *Scherne* zaen 't boordt van 't Schip de *Kent* gebragt, alwaer sijn Rechters en aenklagers tegen woordig, waeren gelyk mede de getuygen die voor en tegens hem waeren.

Maer laet ons hem aldaer voor een kleyn wijle laeten, en eens weder naer *Londen* keeren, te sedert dat hy vertracken was; en sekerlyk men kan sich geen vermaekelijker uytkomste, als dat groot krioulent Theater op die tijt vertoonde, verbeelden: Niet een straet, noch winkel, noch huys, noch kroegh, noch nauwelijks een Kerk self, of sy was vol van *Torrington*, de Coopluyden op de Beurs scheen en hier winst en verlies en alle haer andere saeken vergeten te hebben; noch vernamen niet een naer haer Schepen, maer vraagden alleeh naer het nieuws van *Torrington*: De wedders van hem waeren oneyndich, en hy was te recht gestelt, vrygesproken, en veroordeelt, op hondert duysent Vierschaeten, soo dikmaels in een uyr, als de sinnelijckheyt of de genegentheden van de personen waeren, die van hem spraken een dat noch de saek tot *Shearnes* sijn begin genomen hadt.

Want des *Dingsdaghs* quam tydinge, datter des *Maendaghs* weynich of niet ontrent gedaen was, als maer commissien te lesen, en wat noch meer preliminair tot die groote saek was, de verdere saeken van te recht stellingh uytgesteld sijnde tot *Woensdagh*; verschaffende doen meerruymte voor hoop en vrees, sorgen en weddingen. Den *Wonsdagh* passeerde dan ook sonder eenig nieuws wat van hem soude worden, want de Vierschare niet geeyndicht sijnde tot voor naermiddach, soo onmogelijk wast dat daer van alhier ter Stede eenich Advijs voor den volgende morgen in ko-

men konde; en wierden meenichte weddingen dooren tegen, daer dat des
saek al gedecideert was, nog gedaen doeb des *Dondags* morgens vroeg,
wierdt het geruchte door de geheele Stadt verspreyt, dat hy ontslagen
was; by sommige voor een wonderlijke tydingh geacht en geroemt wor-
dende, tot quelling van d'eene, en tot vreuchde van d'ander partye, so-
danich als haere genegentheden deselve dreven.

De manier van die Vierschaer is aldus gerepresenteert: Dat naer alle de
vereyfte Formaliteyten, de getuygen in geroepen wierden, dewelke te-
gens hem verschenen waeren, soo wel *Duyts* als *Engels*; geen van d'*En-
gels* van eenige qualiteyt, behalven Capiteyn D. maer verschey-
devan de *Duyts* Bevelhebbers daer tegenwoordich sijnde.

Daer in sijn Proces seer weynich dat hem eenigins beswarren, of sijn
leven of eer konderacken, tegens hem wierdt ingebracht: Sulks dat naer
een volle en genoegsame verhooringh van alle de getuygen, misgaders
van *Mylords* defensie daer tegen, den selven eyndelijk by de *Rechtters* he-
mme *contradicte*; ontslagen wierde, niet een van deselve, naer dat wy
hooren konnen, in de materie eenichsints gehaiteert hebbende: Waer
naer by met seer groot respect by de *Rechtters* selfs en van andere die daer
tegenwoordich waeren, onthaelt wierdt: Alleenlijk den Schout by nacht
Sk. . . vande *Hollanders*, (soo als sijn te recht stelling in die tael bereyts
gedrukt ons verhaelt,) sijn ongenongen in wat driftige en gepassioneerde
termen uytdruckende: En hoedanich, de gansche *Duytsche* daer gevoel-
lich van is, is reets bekend, maer wy moeten haer tyt laten om weder te be-
daren: Het is seker dat den *Hollandische* Ambassadeur inmedietelijk een
verhaal van al het gepasseerde aen sijn Meesters oversondt,

Niet te min soo is het seker, dat een *Engelsman*, maer alleen volgens
d'*Engelsche* Weten kan te recht gestelt worden, en schoon datter veel
menschen sijn soo wel van onse eygen Natie als van de haere, die soo re-
delijk souden mogen sijn van te denken, dat hy sterven moest, het sy dat hy
het verdient hadt of niet; en dat andere misnoechte mogen sijn over 't geen
datter gebeurt is, enkelijk omdat sy gefesolveert sijn in alle schies van de

Regeringe soo te weeten; soo kunnen wy echter niet anders zeggen, of de dingen sijn soo suyver aldaer getracteert geworden; dan ofse voor de suyverste Rechtbank waeren gebracht geweest; Ook is de Regeringe, *Godt* zy gedankt soo swak niet, om in die dulle nootsakelykheyt te vervallen, om van onschuldige personen sacrificien van Staet te maken, op 't voortbrengen van sommige Politieke maximen, en dat misschien tegen Eere, Justitie, en de gemene Reden aen, en tot contemplatie van onse Nabuyren; 't is seker dat de beste en wijste van deselve geen groote gunstelingen van de afschouwelyke wegh van executie waeren, ook kunnen wy niet denken dat sy heel genegen waeren; dat eenig Mensch en wel bysonderlyk een Persoon van eere in sulken hoogen staet, gecondemneert soude worden, soo het ten minsten by de bewijzen niet en bleek, dat hy sulks verdiende. Maer wat ook dit tegenwoordich ressentiment welen mach, soo staet niet te duchten of de verschyninge van sijn *Brittanische Majest.* by haer, in die splendeur en glorie, als by dat voortreffelyk congres aldaer vast gestelt is, waer op bereyts geheel *Europa* sijn hert en oog gericht en geopen heeft, want dat sal effectivelyk alle driften en miscontentement versachten, indionder eenige souden mogen opgereken sijn, wegens 't geene dat er gebeurt is, en dat de tegenwoordicheyt van sodanigen Vorst, die meer als eens haer Vryheden, en 't geen sylieden dier en waerdigs hebben, gesalvoest heeft, noch grooter obstakels als die hier te vooren gemelt sijn, verbreeken, en meer als oyt de *Unie* tusschen alle de geconfedereerde, en bysonderlyk tusschen myne Heeren de *Staten en Engelands* vast hegten en in cement leggen sal, welkers voorsorgen 't facimen gevoegt zijnde; soo staet niet te twijfelen, of wy sullen in de naeste voortijdt heel vrieg een Vloot die formidabelt als oyt sal sijn in Zee kunnen hebben, om weder te gewinnen die eere, dewelke wy in de laetste ongeluckige *Somer* eenichsins mogen schijnen verloren te hebben; want wy kunnen niet geseyt worden het selve metter daet gedaen te hebben, vermits onse ongeluckige retraits ons meest ongelijk heeft toegebracht, als al het *Franse* Canon gedaen heeft, door dien die retraits 't meeste verlies van allen, soo niet van alle de Schepen die in het laetste gevecht gebleven sijn, geweest is. Noch ik kan inmiddels niet sien wat groote reden dat de *Franse* hebben om soo over haer eygen fortune of overwinninge te

stoffen, vermits het genoegzaam consteert, dat sy nauwelykt het minste gedeelte van onse Vloot met al haer Macht hebben kunnen tegenstaen, en dat sy behalven de Schepen die van haer gesonken of ontramponneert zijn geweest, soo meenichte van Volk in de confusie van dat gevecht verloren hebben, en naderhandt op onse kusten noch soo veel meer door siekte, met geen grooter reden om sich in haer Landt daer over te beroemen, als over de nemingh van een half dosijn Booten en Pinken, met geen Mensch beset om deselve te defenderen, en het verbranden van een weynich Visschers Hutten tot *Tinmouth*, en daer mede, gelijk haer gewoonte is, weder te vertrecken, eer dat onse Machten konden by komen om met haer handt gemeen te worden, van alle 'twelke sy soo grooten ophef in haere Couranten komen te maken; daer sy echter niet een eenigh Oorloeschip noch Koopvaerder uyt onse Havens, als Tropheen van haer dapperheyt t'huys gebracht hebben, nochte ons hebben dorven inwachten soo wanneer onse Vloot weder toegetakelt soude wesen, die haer noch soo gaerne eens gesproken soude hebben, eer dat sy waeren vertrocken geweest. En 't is seer vermaskelyk dat haeren Admirael *Tourville* soo wel als d'onse wegens deselve actie in disgratie is, wesende een langen tijdt daer over beraetslaegt, of hy sijn Commissie soude behouden, of dat die hem ontnomen soude worden, sijn Koningh geweldig verstoort zijnde, dat hy ons niet meer geslagen heeft, wanneerwy tegens hem met d'eene handt op den rugge gevochten hebben, daer hy echter soo fracy in staet was om gehelyk geslagen te hebben kunnen geweest zijn.

Om van dese digressie nu weder tot de saek te komen; op Donderdach wesende een dach naer de Lord *Terrington* ste rechtstelling, soo quam hy weder met een jacht de Rivier opvaeren, en door de brugge van *Londen* passerende, gingh inmedietelyk naer sijn huys; en weynich dagen daer naer, soo nam hy ook weder sijn gewoone selfe in 't Hogerhuys, maer wy konden niet hooren dat hy tot noch toe te Hoof geweest is, of dat hy sijn Majesteit gesproken heeft, alleenelyk sijn Commissie is ingetrocken; en hy is niet meer Admiraal.

Ik laet nu een ieder over alle de passagien die wy alhier wegens het leven van dien Lord ter neder gestelt hebben, sodanige reflexien maeken als

het hem beliest ; inmiddels soo syn de gedachten tol vry , en ik weet voor my wat dat ik daer van denk , laet een ander daer van oordeelen wat dat hy wil. Dat de fortuyn ongestadich is bewysen alle dingen , sy is so bedriechelyk als haer sexe , en soo slibberich als haer radt is , de stuyrste lip die sy kan maeken , is niet genoegsaem , om een braef Man te verschricken , en de beste van haer ooglonken en toelacchingen syn niet een fluytspel waerdigh.

E Y N D E.

